

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/58/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4410221281
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4410221281.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Eriky Madarászovej, v právnej veci navrhovateľa: R.. Y. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. Z. - N., V. XX, proti odporcovi: W. Z. ml., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. č. XXX, zastúpený JUDr. Vladimírom Varinským, advokátom so sídlom Banská Bystrica, Horná 51, o zaplatenie 8.500 eur s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 23. októbra 2012 č. k. 6C/116/2012-67, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 8.500 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 27. 05. 2010 do zaplatenia, a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň odporcovi uložil povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy konania v sume 510,- eur a to do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na vykonané dokazovanie a ustanovenia § 123 ods. 3, § 489, § 517 ods. 2, § 580, § 657, § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Mal za preukázané, že odporca prevzal od navrhovateľa pôžičku v sume 8.500,- eur, ktorú doposiaľ navrhovateľovi nevrátil a preto navrhovateľovi vzniklo právo na vrátenie pôžičky v zmysle ustanovenia § 657 Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní nezohľadnil dôvody obrany odporcu, ktorý uviedol, že nárok navrhovateľa nie je dôvodný, keďže nárok navrhovateľa zanikol započítaním pohľadávky odporcu podaním zo dňa 31.8.2012, ktoré bolo doručené súdu dňa 4.9.2012. Podľa názoru súdu prvého stupňa v danom prípade nedošlo k zániku pohľadávky navrhovateľa vzájomným započítaním s pohľadávkou odporcu, pretože nešlo o pohľadávky spôsobilé započítania. Poukázal na to, že pohľadávkami spôsobilými na započítanie sú pohľadávky, ktoré sú nesporné a ktorých oprávnenosť účastníci vzájomne voči sebe uznávajú. V danom prípade však pohľadávka odporcu voči navrhovateľovi nebola uznaná spoločnosťou L.D.S., v.o.s., Z. Z., ktorá spochybnila jej oprávnenosť a opodstatnenosť s odôvodnením, že nie je preukázaný právny základ nároku, čo vyplýva z podania právneho zástupcu L.D.S., v.o.s., Z. Z. zo dňa 10.10.2011. Argumentáciu odporcu, že uvedená pohľadávka voči L.D.S., v.o.s., Z. Z. automaticky zaväzuje k plneniu odporcu ako spoločníka L.D.S., v.o.s., Z. Z., súd prvého stupňa vyhodnotil ako nedôvodnú, keďže voči navrhovateľovi ako spoločníkovi spoločnosti L.D.S., v.o.s., Z. Z. by predmetná pohľadávka odporcu mohla byť uplatnená až vtedy, ak by bol preukázaný právny základ, resp. oprávnenosť tejto pohľadávky a spoločnosť L.D.S., v.o.s., Z. Z. by túto pohľadávkou dobrovoľne neuhradila. V tomto prípade teda nemožno bez preukázania právneho základu a oprávnenosti pohľadávky odporcu aplikovať ustanovenie § 86 Obchodného zákonníka a § 546 Občianskeho zákonníka o ručení navrhovateľa, keďže ide o spornú pohľadávkou. Vzhľadom na uvedené súd prvého stupňa vyhovel návrhu navrhovateľa v celom rozsahu a odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi sumu 8.500 eur z titulu pôžičky, ktorej existenciu a základ

odporca nepopieral. Ďalej súd priznal navrhovateľovi v súlade s ust. § 517 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb. úrok z omeškania vo výške 9% ročne z prisúdenej istiny. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý bol v konaní úspešný priznal náhradu trov konania v sume 510 eur, pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadol v zákonnej lehote odvolaním odporca, ktorý žiadal rozhodnutie zmeniť a návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnuť. Namietal, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ako aj namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odporca nespochybnil, že medzi ním a navrhovateľom došlo k poskytnutiu pôžičky, ktorú navrhovateľovi v lehote splatnosti nevrátil, avšak nárok navrhovateľa na zaplatenie sumy 8.500 eur, ktorý je predmetom tohto konania, považoval za nedôvodný. Poukázal na to, že voči navrhovateľovi eviduje pohľadávku v sume rádovo niekoľkonásobne vyššiu, ako je pohľadávka uplatnená navrhovateľom v tomto konaní. Dodal, že pohľadávku, ktorú má voči navrhovateľovi, nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávky, uzatvorenej dňa 20.05.2010 medzi ním ako postupníkom a postupcom - L. u W., s.r.o., so sídlom K. W. XXX. Predmetom tohto postúpenia bola peňažná pohľadávka vo výške 45.192,92 eura voči spoločnosti L.D. S. v.o.s., z titulu bezdôvodného obohatenia, spočívajúceho v zhodnotení nehnuteľnosti patriacej uvedenej spoločnosti, v ktorej je navrhovateľ jedným zo spoločníkov. Pokiaľ ide o presnú sumu bezdôvodného obohatenia, túto by bolo možné bezpochyby určiť na základe znaleckého posudku, v dôsledku čoho navrhol na preukázanie uvedenej skutočnosti nariadiť znalecké dokazovanie, čo však súd prvého stupňa zamietol. Poukazujúc na ust. § 580 Občianskeho zákonníka konštatoval, že v prípade tzv. jednostranného započítania sú na započítanie spôsobilé vzájomne pohľadávky rovnakého druhu, pokiaľ sa vzájomne kryjú a niektorý z účastníkov urobí voči druhému započítací prejav. Podľa názoru odporcu účelom jednostranného započítania je nepochybne práve možnosť, aby k započítaniu pohľadávok došlo nielen v prípade kedy s tým obaja účastníci súhlasia, ale práve naopak i v prípadoch, kedy sa započítanie má realizovať i bez súčinnosti jedného z účastníkov, či dokonca proti vôli jedného z účastníkov. Svoje závery oprel aj o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Obo/ 127/2008. Bol toho názoru, že samotný fakt uznania či neuznania pohľadávky zo strany L.D. S., v.o.s., sa nijako nedotýka podstaty existencie, resp. dôvodnosti jeho pohľadávky a už vôbec nie otázky jej preukázateľnosti. Pre posúdenie dôvodnosti by bolo podľa názoru odporcu potrebné, aby sa súd zaoberal jeho argumentáciou a najmä aby v tomto smere vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na posúdenie uvedenej otázky. V danom prípade však súd prvého stupňa sa otázkou dôvodnosti jeho pohľadávky prakticky odmietol zaoberať, v tomto smere odmietol i navrhované dokazovanie a uspokojil sa len so skutočnosťou, že spoločnosť L.D. S., v.o.s. pohľadávku neuznáva. Záverom dodal, že súd prvého stupňa neakceptoval jeho započítací prejav bez toho, aby oprávnenosť jeho pohľadávky akokoľvek skúmal, resp. aby v tomto smere vykonal akokoľvek dokazovanie.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že započítať možno iba vzájomné pohľadávky, ktoré nie sú sporné a ktorých oprávnenosť účastníci voči sebe uznávajú, pričom v tomto prípade prichádza do úvahy aplikácia ust. § 86 Obchodného zákonníka, resp. § 546 Občianskeho zákonníka. Dodal, že právna argumentácia odporcu o tom, že v prípade pohľadávky, ktorú odporca nadobudol postúpením od postupcu z faktúry č. 100066 zo dňa 11.01.2011 na sumu 45.192,92 eura proti spoločnosti L.D. S., v.o.s., ide o pohľadávku spôsobilú na započítanie voči nemu, nemá skutkový ani právny základ, pretože táto pohľadávka je neexistujúca. Záverom poukázal na to, že predmetnú pohľadávku postupca - ranč u W. s.r.o. už raz postúpil a to dňa 08.08.2011, taktiež z titulu údajne nezaplatenej faktúry č. 100066 zo dňa 11.01.2011 spoločnosti Z. B. s.r.o. v Z., čo nasvedčuje tomu, že odporca zrejme fabuluje neexistujúcu pohľadávku voči spoločnosti L.D.S. v.o.s., pričom na jeho strane ako navrhovateľa ide o iný subjekt práva.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania odporcu (§ 212 ods. 1 OSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny a preto ho podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto poukazom na

ust. § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd s ohľadom na dôvody uvádzané odporcom v odvolaní dodáva, že započítanie ako forma bezhotovostného vyrovnania, ktoré sa nevykonáva skutočným splnením, ale odpočítaním vzájomných pohľadávok veriteľa a dlžníka, predpokladá splnenie zákonných podmienok, ktorými sú: a/ vzájomnosť (reciprocita) pohľadávok, kedy dve osoby sú si navzájom súčasne veriteľom i dlžníkom, b/ skutočnosť, že plnenie rovnakého druhu (najčastejšie ide o započítanie pohľadávok peňažného druhu), c/ spôsobilosť pohľadávky na započítanie, t. j. že započítanie nie je vylúčené ani zákonom, ani právnym predpisom, ani dohodou účastníkov a napokon d/ existencia prejavu smerujúceho k započítaniu, ako jednostranného právneho úkonu, z obsahu ktorého musí byť zrejmé, ktorá pohľadávka sa uplatňuje na započítanie, v akej je výške a kedy sa pohľadávky stretnú. Ak niektorá z uvedených predpokladov chýba alebo ak prejav smerujúci k započítaniu bol urobený skôr, než sa vzájomné pohľadávky stretli, započítania nenastanú. Započítací prejav možno urobiť aj v rámci základného občianskeho súdneho konania.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že navrhovateľ poskytol dňa 19.05.2010 odporcovi pôžičku vo výške 8.500 eura s tým, že odporca sa zaviazal vrátiť navrhovateľovi sumu do siedmich dní, t.j. do 26.05.2010, čo odporca potvrdil písomným vyhlásením dňa 19.05.2010. Odporca poskytnutie predmetnej pôžičky nespochybňoval, avšak v priebehu konania žiadal započítať jeho pohľadávku voči navrhovateľovi, ktorú nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 20.05.2012 od spoločnosti L. u W. s.r.o. ako postupcu, a to voči spoločnosti L.D. S. v.o.s. ako dlžníkovi, v ktorej navrhovateľ vystupuje ako jeden zo spoločníkov, pričom malo ísť o pohľadávku z titulu bezdôvodného obohatenia získaného spoločnosťou L.D. S. v.o.s. za náklady na rekonštrukciu nehnuteľnosti v celkove výške 45.192,92 eura, vyfakturované postupcom (spoločnosť L. u W. s.r.o.) faktúrou č. 100066, vystavenou dňa 11.01.2011 a so splatnosťou dňa 11.02.2011. Predmetná pohľadávka však nebola uznaná spoločnosťou L.D. S. v.o.s., ktorá spochybňovala jej oprávnenosť a opodstatnenosť. Podľa názoru odvolacieho súdu prejav odporcu prednesený v priebehu konania nemožno považovať za spôsobilý započítací prejav odporcu, ktorým by došlo k platnému započítaniu pohľadávok. Za započítací prejav nemožno považovať vyjadrenie právneho zástupcu odporcu zo dňa 31.08.2012 (č.l. 48 spisu), vrátane doručenia listiny (faktúry) č. 10066 s dátumom vyhotovenia 11.02.2011 spolu so zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 20.05.2012 (č.l. 51 spisu), pretože z nich nie je zrejmé, ktorú pohľadávku, a v akom rozsahu si uplatňuje na započítanie proti pohľadávke navrhovateľa. Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že odporca v konaní nepreukázal existenciu právneho základu a oprávnenosti svojej pohľadávky voči navrhovateľovi ako fyzickej osobe, ktorá by mohla byť spôsobilá na započítanie. V danom prípade odporca uplatnil na započítanie voči navrhovateľovi pohľadávku, ktorú nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 20.05.2012 od spoločnosti L. u W. s.r.o. ako postupcu, a to voči spoločnosti L.D. S. v.o.s. ako dlžníkovi, v ktorej má navrhovateľ vystupovať ako jeden zo spoločníkov, ktorá pohľadávka však nebola uznaná spoločnosťou L.D. S. v.o.s., keďže táto spochybňovala jej oprávnenosť a opodstatnenosť. V tomto smere sa odvolací súd stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že predmetná pohľadávka by mohla byť spôsobilá na započítanie do výšky uplatneného nároku zo strany navrhovateľa len v prípade, ak by bola navrhovateľom uznaná, ak by existovali o nich nepochybné dôkazy čo do základu a aj čo do výšky, resp. ak by o tejto pohľadávke rozhodol súd na základe žaloby podanej odporcom. Sporná pohľadávka podľa názoru odvolacieho súdu nemôže byť z uvedených dôvodov spôsobilá na započítanie v zmysle ust. § 580 Občianskeho zákonníka. Námietku odporcu, že súd prvého stupňa mal vykonať ním navrhované dokazovanie ohľadne preukázania oprávnenosti a dôvodnosti predmetnej pohľadávky, odvolací súd považoval za nedôvodnú, pretože predmetom toho konania nebola pohľadávka odporcu, ale nárok navrhovateľa na zaplatenie sumy 8.500 eur s príslušenstvom titulom nesplatennej pôžičky zo strany odporcu, v dôsledku čoho súd prvého stupňa správne vykonal dokazovanie za účelom preukázania existencie pohľadávky uplatnenej navrhovateľom voči odporcovi. Dokazovanie za účelom preukázania existencie, ako aj oprávnenosti a dôvodnosti pohľadávky uplatnenej odporcom na započítanie, by bolo možné vykonať len v rámci konania vedeného na základe žaloby podanej odporcom. Keďže sporné pohľadávky nie je možné započítať, lebo ide o nespôsobilé pohľadávky na započítanie, nemohla pohľadávka navrhovateľa zaniknúť ani čiastočným započítaním pohľadávky odporcu, súd prvého stupňa preto správne nezohľadnil započítací prejav odporcu a navrhovateľovi priznal žalovanú sumu 8.500,- eur spolu s príslušenstvom.

Z týchto dôvodov stotožňujúc sa s právnymi a skutkovými závermi súdu prvého stupňa, na ktoré odvolací súd v podrobnostiach odkazuje, rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

V odvolacom konaní bol úspešný navrhovateľ, preto by mu patrila náhrada trov odvolacieho konania v zmysle § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 OSP. V tomto štádiu konania mu však žiadne trovy nevznikli a ani o ne podľa § 151 ods. 1 prvej vety OSP nepožiadala. Preto odvolací súd rozhodol, že mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.